

1998 til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri et notat om forholdet mellem grundlovens § 73 og en ordning med efterafgrøder på 6 pct. af det areal, som dyrkes med nærmere bestemte 1-årige afgrøder. Notatet vedlægges.

Som det fremgår af notatet, er Justitsministeriet mest tilbøjelig til at mene, at den foreslåede ordning har karakter af en generel regulering af arealanvendelsen, der kan gennemføres uden erstatningspligt efter grundlovens § 73.

Ad spørgsmål nr. 6:

Efter lovforslagets § 28 har ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, hvis det skønnes nødvendigt til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til virksomheder, der er omfattet af loven, for at udøve de beføjelser, som loven eller regler fastsat i medfør heraf tillægger ministeren. Efter samme regler har ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, adgang til hos virksomhederne på stedet at gennemgå deres regnskaber og forretningsbøger m.v. I det omfang de nævnte oplysninger er registreret elektronisk, omfatter adgangen til dem også elektronisk adgang hertil. Ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan udtage prøver til undersøgelser uden at skulle betale herfor. Virksomhedens ejer og de hos denne ansatte skal yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden vejledning og hjælp ved kontroller.

Justitsministeriet har den 17. december 1996 afgivet en redegørelse til Folketinget om bl.a. udviklingen i forvaltningsmyndigheders adgang til privat ejendom uden retskendelse. Det fremgår af redegørelsen, at det generelt bør undgås, at der unødigt medtages bestemmelser, der gør det muligt for offentlige myndigheder at skaffe sig adgang til privat ejendom. Det bør bl.a. overvejes, om der kan fastsættes andre egnede, mindre indgribende kontrolforanstaltninger. Er der imidlertid et særligt behov for en sådan adgang, bør denne bestræbes begrænset mest muligt – eventuelt således, at der alene gives adgang til forretningslokaler, mens private boliger holdes udenfor. Der bør endvidere i bemærkningerne til bestemmelsen gives en begrundelse for bestemmelsens medtagelse og en udførlig angivelse af bestemmelsens anvendelsesområde.

Det fremgår endvidere af redegørelsen, at der

i tilfælde, hvor adgang til privat ejendom er hjemlet af kontrollenssyn eller som middel til at fremskaffe oplysninger, ikke bør stilles krav om retskendelse. Det skyldes, at et krav om retskendelse ikke ville tjene noget formål i disse tilfælde, hvor domstolene reelt ikke har noget at tage stilling til.

Bestemmelsen i lovforslagets § 28 svarer ifølge bemærkningerne til reglerne om adgang uden retskendelse i Fødevareministeriets øvrige lovgivning.

Bestemmelsen er ifølge bemærkningerne nødvendig for at kunne føre effektiv kontrol med lovens overholdelse.

Adgangen uden retskendelse er efter lovforslaget begrænset til »virksomheden«. Der er således ikke adgang til de dele af f.eks. en landbrugsejendom, der ikke anvendes som led i driften.

Adgangen til virksomheden forudsættes ifølge bemærkningerne til bestemmelsen så vidt muligt at ske efter forudgående meddelelse til ejeren eller brugeren.

Justitsministeriet har på den anførte baggrund ikke bemærkninger til bestemmelsen.

Ad spørgsmål nr. 14:

Efter lovforslagets § 29, stk. 1, straffes overtrædelse af en række nærmere angivne bestemmelser med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Efter straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1, er den almindelige forældelsesfrist 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen, eller når straffen for overtrædelsen ikke ville overstige bøde.

Det er imidlertid ikke ualmindeligt, at straffelovens almindelige forældelsesregler fraviges i de enkelte særlove, når der er en særlig begrundelse herfor. Som eksempler kan nævnes miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 7, arbejdsmiljølovens § 82, stk. 7, og realkreditlovens § 101, stk. 7, hvor forældelsesfristen er fastsat til 5 år.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 29, at overtrædelser af loven på baggrund af bl.a. reglerne om indsendelse af gødningsregnskaber ofte først vil blive opdaget meget sent, og at det for at undgå, at strafansvaret forældes, derfor er nødvendigt med en længere forældelsesfrist end de 2 år, der følger af straffeloven.